

Rigorózní práce
Mgr. Kateřiny Ryslové

na téma

Osvojení jako forma náhradní rodiny

P o s u d e k   o p o n e n t a

Předložená rigorózní práce má celkem 149 stran, včetně abstraktu, příloh a resumé. Je členěna do kapitol, vesměs dále i vícečetně členěných. Systematiku práce shledávám vcelku vhodnou.

Seznam literatury je dostatečně bohatý, autorka pracovala i s internetovými zdroji, judikaturou atd. Bohužel v práci se odkazy na judikaturu objevují poskrovnu; také postrádám zdroj, zda jím byl jen ASPI? To se týká i některých dalších prací, u nichž není jasný zdroj. Poznámkový aparát je sice bohatý, není však docela veden lege artis, bohužel v poznámkách autorka uvádí i odkazy na právní ustanovení atd.

Po standardním úvodu následuje kapitola věnovaná historii osvojení. Druhá otázka je již věnována platněprávní situaci, a autorka tu uvádí vstupní informace o institutu osvojení. Třetí, nerozsáhlejší kapitola se zabývá problematikou předpokladů osvojení, kde autorka zkoumá nejen právní předpoklady ve vlastním slova smyslu, ale zabývá se i skutkovou situací, která - do značné míry - následně ovlivní, zda bude k osvojení dítěte přistoupeno. „pramenům právní úpravy“.

Čtvrtá kapitola je svým způsobem vybočující z právního rámce, ale jen do určité míry. Doktorandka se tu totiž zabývá problémem některých nezákonných praktik, jež bohužel nejsou ani u nás zcela výjimečné, a o nichž zcela nepochybně platí, že nesou značné nebezpečí negativních následků pro osvojované dítě. V této souvislosti není rovněž výjimečná praxe pomíjení stanoviska otce (ale to nepatří do posudku). Následující kapitolu věnuje doktorandka některým procesním zřetelům, ale nejen jim (body 5.4. a 5.5.). Šestá kapitola je srovnávací studií, kde se autorka věnuje německé právní úpravě a velmi pěkně toto porovnání provádí s evidentně dobrou znalostí německé právní situace.

Sedmí kapitola obsahuje přehled právní úpravy - vzhledem k času předložení práce - očekávané. Autorka správně poukazuje na klady a zápory této úpravy, takže vyslovuje i názor na to, jak by mohla úprava vypadat, a takto jako autorka původní verze zákonného návrhu vyslovuji s doktorandkou vřelý souhlas.

Obecně řečeno: předložená rigorózní práce není popisná, autorka se zamýšlí nad problémy nejen dnes účinné právní úpravy, ale uvažuje (v době napsání stále ještě) de lege ferenda. Vyjadřuje své postoje (někdy se odvolává na právní teoretiky, jindy na judikaturu, ale někdy, zdá se, jde o její vlastní stanovisko), často velmi kritické, negativně kritické, poukazuje na možná vhodnější řešení. Zčásti (ve směru prve zmíněném) je třeba jí dát za pravdu.

Práce nevykazuje žádné významné vady z hlediska souladu s právem či fakticitou. Autorka má pěknou češtinu, příjemný styl, práce je čtivá, dobře srozumitelná, což není často vidět. Je zřejmé, že autorka s literaturou i jinými zdroji (právními předpisy i cizími) dobře pracovala, až na nesprávné citace.

Nicméně, přece je tu něco, co bych autorce ráda vytkla. Prvé se týká formulace některých nadpisů, i nadpisů kapitol, a dokonce i názvu práce. Posledně uvedený název práce podle mého názoru vybočuje z „češtinské“ vazby. A kromě toho podle mého názoru název práce neodpovídá obsahu práce (blíže dále), rozumím-li osvojení především jako obsahu, a kromě toho také pojmenování právního institutu, statusového institutu. A pak hlavně: při tomto pojmenování práce bych očekávala, že půjde řeč o osvojení jako jedné z forem náhradní péče o dítě - ale toto mé očekávání práce nenaplnuje. Je to prostě práce o osvojení a některých jeho problémech, vedle toho pak pohled do zahraničí a do budoucna. Nelíbí se mi ani název subkapitoly „Fond...“.

Přes uvedené výtky výše učiněné (nepříliš podstatné) konstatuji, že autorka zvládla svůj úkol úspěšně. Mám za to, že předložená práce splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu a práci proto d o p o r u č u j i k přijetí.

V Praze, 2012-09-14

doc. JUDr. Michaela Hendrychová, CSc.
oponentka